

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/3/2015
Identifikačné číslo spisu:	1012201556
Dátum vydania rozhodnutia:	10.09.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012201556.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a členov senátu JUDr. Nory Halmovej a JUDr. Petry Príbelskej PhD. v právnej veci žalobcu: SZZ Základná organizácia 05-07 Pohraničník, so sídlom Ing. Štefan Tóth, Nám. hraničiarov 1, Bratislava, IČO: 00 178 152, právne zastúpený advokátom: JUDr. Jozef Matkovčík, advokát, so sídlom Vázovova 9/A, Bratislava, proti žalovanému: Okresný úrad Bratislava, Odbor opravných prostriedkov, so sídlom Staromestská 6, Bratislava, za účasti ďalších účastníkov: 1. O. K., bytom A., 2. W. X., bytom D., 3. T.A., bytom A., právne zastúpení: Marko & Overton-Fox, s.r.o., AK so sídlom Karpatská 18, Bratislava, 4. Hlavné mesto SR Bratislava, so sídlom Primaciálne nám. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 886/111/2012 zo dňa 8. júna 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S/174/2012-114 zo dňa 25. októbra 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S/174/2012-114 zo dňa 25. októbra 2013 spolu s opravným uznesením č.k. 4S/174/2012-148 zo dňa 11. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi a ďalším účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č.k. 4S/174/2012-114 zo dňa 25.10.2013, žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 886/111/2012 zo dňa 08.06.2012 zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Žalovaný svojím rozhodnutím č. 886/111/2012 zo dňa 08.06.2012 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Bratislave zn.: 0114/12/1328/12/LVY zo dňa 05.04.2012, ktorým bolo zastavené správne konanie podľa § 30 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 71/1967 Zb.) vo veci návrhu na začatie konania podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 64/1997 Z.z.). Žalovaný sa vo veci riadil rozsudkom Krajského súdu v

Bratislave č.k. 6Co 161/04-277 zo dňa 25.11.2004, keď zistil, že členovia ZO SZZ č. 5-7 Pohraničník nie je účastníkom konania a nejde o konanie, ktoré môže začať správny orgán. Bol toho názoru, že členovia tejto základnej organizácie neoprávnene užívajú predmetné pozemky a vlastníctvo k predmetným pozemkom nie je možné vyporiadať podľa citovaného zákona.

V odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku prvostupňový súd ďalej poukázal na ustanovenia § 11 ods. 1 písm. e/ zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, § 11 ods. 1 zákona č. 84/1958 Zb. o územnom plánovaní účinnom do 30.09.1976, § 32 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) (ďalej len „stavebný zákon“) v znení účinnom po 01.10.1976, článkom 20 Ústavy SR a uviedol, že pojem záhradková osada uvedená v zákone č. 229/1991 Zb. ako aj v ostatných citovaných zákonných úpravách je možné vykladať v zmysle tohto zákona len podľa právnych predpisov účinných v čase, keď táto mala byť zriadená. Akýkoľvek iný výklad považuje za rozporný so zmyslom a účelom tohto zákona. Z uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že aj pred aj po dátume 01.10.1976 sa vždy pri zmene využitia určitého územia vyžadovalo územné rozhodnutie vydané príslušným štátnym orgánom. Preto pokiaľ žalobca tvrdil, že na zriadenie záhradkovej osady nebolo potrebné územné rozhodnutie takéto jeho tvrdenie nemá oporu v zákone. Dokonca sa vyžadovalo aj územné vyčlenenie územia záhradkovej osady v evidencii nehnuteľností. Žalobca nepreukázal, že by bolo územné rozhodnutie ako základný predpoklad pre zmenu využitia územia vydané a ani v evidencii nehnuteľností nebolo toto územie vyčlenené ako záhradkárska osada.

Pokiaľ žalobca tvrdil, že je potrebné rešpektovať rozsudok Krajského súdu Bratislava č.k. 5Co 13/07-192 zo dňa 19.02.2008, súd uvádza, že o tom niet pochýb, pokiaľ tento by korešpondoval s existujúcim právnym poriadkom. Zriadená záhradková osada v sebe zahŕňa jednak predmet slúžiaci na záhradkárske účely, t.j. vyčlenenú časť územia (pôdy) a súčasne subjekt, ktorý je oprávnený na tento účel pozemky užívať. Preto z hľadiska zriadenia záhradkovej osady nie je rozhodujúca doba vzniku ZO SZZ, ale či vôbec a kedy došlo k právne relevantnému získaniu pozemkov na záhradkárske účely.

Podľa článku 20 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) je nútené obmedzenie vlastníckeho práva možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme a to na základe zákona a za primeranú náhradu. Dôvody uvedené v tomto odseku musia byť splnené kumulatívne, t.j. aj pri absencii čo len jedného z nich, je obmedzenie vlastníckeho práva protiústavné. Rozhodnutie Hlavného mesta SR Bratislavy z januára 1999 o zmene využitia územia parcely č. 215 a 235 v katastrálnom území O. na záhradkárske účely a legalizácii využitia parcely číslo 217 v katastrálnom území O. na záhradkárske účely nenadobudlo právoplatnosť a teda nebolo preukázané, že existuje rozhodnutie o využití územia na záhradkárske účely, čo je základný predpoklad vzniku záhradkovej osady.

Správne orgány vo svojich rozhodnutiach zohľadnili, že za rovnakej právnej situácie rozsudkom Okresného súdu Bratislava V z roku 2004, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 01.02.2007 (6Co 303/05-223) boli členovia žalobcu - užívatelia zaviazaní na vypratanie užívaných častí vyššie uvádzaných nehnuteľností vo vlastníctve účastníkov K. a X. a to z toho dôvodu, že základná organizácia (ďalej len „ZO“) nevznikla v súlade so zák. č. 64/1997 Z.z.

Rovnako rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 18.03.2004, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave dňa 25.11.2004 boli členovia žalobcu z rovnakých právnych dôvodov zaviazaní na vypratanie užívaných častí vyššie uvedených nehnuteľností vo vlastníctve pani K.. Súd v týchto konaniach posudzovali predbežne otázku legálnosti vzniku žalobcu a splnenie podmienok na jeho kvalifikovanie ako záhradkovú osadu zriadenú podľa zákona č. 64/1997 Z.z. Výriešenie uvedenej predbežnej otázky bolo rozhodujúce pre rozhodnutie súdov. Žalobcom uvádzaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.02.2008 č.k. 5Co 13/07-192 predstavuje odchylenie sa od ustálenej právnej praxe resp. všetkých ostatných názorov vyslovených k danej problematike v danej veci. Z komplexného dokazovania vykonaného v správnom konaní, ktoré viedlo k vydaniu žalobou napadnutého rozhodnutia bolo preukázané, že na pozemkoch parcely č. 215, 217 a 235/1 v katastrálnom území O. podľa krajského súdu nevznikla žiadna ZO v súlade s ust. § 22 ods. 3 zákona 229/1991 Zb., § 2 ods. 1 a § 3

zákona č. 64/1997 Z.z. a ani podľa § 9 ods. 3 zákona č. 123/1975 Zb.

Krajský súd v Bratislave zdôraznil, že po roku 1976 bolo potrebné skúmať, či územie o ktoré v konaní ide bolo určené na základe územného rozhodnutia, ako územie v zmysle § 32 písm. b/ stavebného zákona na záhradkárске využitie a či už následne došlo k uzavretiu zmluvy o prenechaní pozemkov do dočasného užívania a potom, či bola táto zmluva aj odsúhlasená príslušným Okresným národným výborom. V prípade nesplnenia týchto troch podmienok v stanovenom poradí ide minimálne v zmysle zákona o nelegálne zriadenú záhradkovú osadu, ktorá nemôže požívať ochranu na základe zákona. Preto prisvedčil, žalovanému, že v navrhovanom konaní podľa zákona má aktívnu procesnú legitimáciu len kvalifikovaný navrhovateľ. Kvalifikácia navrhovateľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vysporiadanie vlastníctva k nim (ďalej len zákon č. 64/1997 Z.z.) je daná dvoma podmienkami:

1. navrhovatelia musia predstavovať nadpolovičnú väčšinu z počtu užívateľov záhradkovej osady a zároveň musia aj užívať nadpolovičnú výmeru plochy celej záhradkovej osady,
2. navrhovatelia musia preukázať, že vlastníci neakceptovali od nich návrh na uzavretie kúpnej zmluvy. Netreba opomenúť skutočnosť, že zákon za užívateľa považuje užívateľa pozemku v zriadenej záhradkovej osade, čo jasne formuloval už § 2 ods. 2 cit. zákona, kde sa nachádza legálna definícia pojmu užívateľov zriadenej záhradkovej osady.

Zákon č. 64/1997 Z.z. v § 6 taxatívne vypočítava účastníkov správneho konania, ktorými sú

- a) užívatelia
- b) záhradková organizácia
- c) vlastníci
- d) Slovenský pozemkový fond

Podľa názoru krajského súdu bolo preukázané, že legálne záhradková osada nevznikla, pričom táto otázka je rozhodujúca v správnom konaní podľa § 7 a nasl. zákona č. 64/1997 Z.z. na preukázanie skutočnosti, či navrhovatelia sú zriadenou záhradkárskou osadou v zmysle ust. § 2 ods. 1, potom ani nemá oprávnenie vystupovať ako aktívne legitimovaný subjekt v konaní, v ktorom sa domáhal usporiadania vlastníctva pozemkov, ktoré obhospodaruje v súčasnosti ZO SZZ 5-7 Pohraničník v katastrálnom území O..

Podľa ust. § 30 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), (ďalej len „správny poriadok“), správny orgán konanie zastaví ak zistí, že ten kto podal návrh na začatie konania nie je účastníkom konania a nejde o konanie, ktoré môže začať správny orgán. Preto pokiaľ žalovaný zistil, že ten, kto podal návrh na začatie konania nie je účastníkom konania a nejde o konanie, ktoré môže začať on sám, tak správne ustálil, že sú splnené podmienky ustanovené v § 30 ods. 1 písm. a/ správneho poriadku na zastavenie konania. So všetkými relevantnými otázkami sa riadne vysporiadali správne orgány v oboch stupňoch.

Z vyššie uvedených dôvodov Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250j ods. 1 O.s.p. zamietol a o trovách konania rozhodol v súlade s § 250k ods. 1 O.s.p. pričom súd prihliadol k tomu, že žalobcovi právo na náhradu trov konania nevzniklo a žalovaný na nich nemá právo zo zákona. Taktiež náhradu trov konania nepriznal účastníkom konania v zmysle § 246c O.s.p. v spojení s § 150 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd vo veci vydal dňa 11. novembra 2014 opravné uznesenie č.k. 4S/174/2012-148.

II.

Včas podaným odvolaním žalobca namietal jednak dobu doručovania rozsudku krajského súdu počas Vianočných sviatkov a jednak tvrdil, že sa súdu nepodarilo vysvetliť, ktorý z rozsudkov krajského súdu je pre súd záväzný. Žalobca považuje rozhodnutie súdu v správnom súdnictve za nepoužiteľné. Nie je sporné, že žalobca je aktívne legitimovaným účastníkom konania, nakoľko bol zriadený Miestnym

národným výborom Jarovce. Uznesením č. 276 zo dňa 01.11.1983 bola schválená koncepcia lokalizácie záhradkárskych a chatových osád na území Hlavného mesta SR - Bratislavy. Navyše aj podľa aktuálneho platného územného plánu mesta Bratislava pre roky 2007-2030 je toto územie určené pre funkčné využitie: záhrady a záhradkárske a chatové lokality. Dňa 26.04.1988 bola zriadená Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov s názvom Pohraničník Bratislava - Jarovce s tým, že republikový výbor prideliť tejto organizácii číslo 05-07. Dňa 03.06.1988 uzatvorila organizácia zmluvu o prenechaní pozemku do užívania na dobu neurčitú. Ďalšou nájomnou zmluvou uzatvorenou medzi Miestnym úradom Jarovce a žalobcom dňa 12.03.1993 bola dohodnutá doba prenájmu pôdy do 31.12.2010. Žalobca je toho názoru, že záhradkárska osada bola aj v čase nadobudnutia účinnosti zákona č. 64/1997 Zb. legálne zriadenou záhradkárskou osadou. Nakoľko správne orgány nerešpektovali právoplatné rozhodnutie krajského súdu sp.zn. 5Co/13/07 zo dňa 19.02.2008, ktorým bola potvrdená legálnosť záhradkárskej osady, vznikol právny chaos.

Ďalej v odvolaní uviedol, že súd nesprávne aplikoval právne predpisy. Zmluva zo dňa 03.07.1989 by sa mala posudzovať podľa vyhlášky č. 119/1988 Zb. o hospodárení s národným majetkom z titulu, že miestny národný výbor nebol socialistickou poľnohospodárskou organizáciou a ani štátnou organizáciou, ktorá plní vedeckovýskumné úlohy.

Žalobca nikdy netvrdil, že vlastníkom K. a K. by nepatrilo vlastnícke právo, avšak do dnešného dňa žalobca nechápe, prečo títo sú účastníkmi konania, keď sa o ich vlastníctvo nejedná. Ďalej je pre žalobcu nepochopiteľné prečo krajský súd cituje zákon č. 84/1958 Zb., keď záhradkárska osada vznikla až na ustanovujúcej schôdzi dňa 26.04.1988. Podľa žalobcovho názoru by sa v danej veci malo posúdiť rozhodnutie Úradu životného prostredia Hlavného mesta SR Bratislavy č. ÚR-852-326/93, ktorým sa 25.06.1994 zrušilo rozhodnutie o využití územia ako záhradkárskej osady. Je nutné povedať, že toto rozhodnutie zrušilo rozhodnutie č. 4808 zo dňa 29.01.1990. Krajský pozemkový úrad ako správny orgán vo svojom rozhodnutí hrubo porušil zákon č. 71/1967 Zb. tým, že nerešpektoval rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 5Co 13/07 zo dňa 19.02.2008 ako ani § 250j ods. 7 O.s.p.

Z týchto dôvodov považuje žalobca rozhodnutie krajského súdu za nezákonné a žiada ho v celom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

III.

Žalovaný vo svojom vyjadrení doručenom Krajskému súdu v Bratislave dňa 22.01.2014 uviedol, že v predmetnej veci ide o procesné rozhodnutie, ktorým správny orgán zastavil správne konanie vo veci návrhu žalobcu. Dňa 30.11.1976 bola uzatvorená zmluva o prenechaní pozemku do dočasného užívania spoločenskej organizácii medzi Jednotným roľníckym družstvom Dunaj v Bratislave - Rusovciach a Základnou organizáciou Slovenského ovocinárskeho a záhradkárskeho zväzu v Bratislave - Jarovciach. Predmetom zmluvy boli pozemky na parc.č. 217 a 1407 na dobu do 31.12.1990. Dňa 03.07.1989 bola uzatvorená Zmluva o prenechaní pozemku do užívania na záhradkárske účely. Predmetom zmluvy boli pozemky na parc.č. 215 a 217 s tým, že zmluva sa uzatvorila na neurčitý čas. Dňa 03.11.1989 bola uzatvorená zmluva o prenechaní pozemku do dočasného užívania na záhradkárske účely medzi Jednotným roľníckym družstvom Dunaj v Bratislave a Slovenským zväzom záhradkárov Základná organizácia č. 05-07 Pohraničník Jarovce. Pred uzatvorením jednotlivých zmlúv neboli vydané územné rozhodnutia.

Vo vyjadrení poukázal žalovaný na rozhodnutia civilných súdov, konkrétne na rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č.k. 14C/509/1999-251 zo dňa 18.03.2004, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/161/2004-277 zo dňa 25.11.2004, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 2Cdo/7/2006 zo dňa 28.03.2006, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č.k. 24C/507/1999-145 zo dňa 05.05.2004, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/303/2005-223 zo dňa 01.02.2007, pričom naďalej zastával názor, že v predmetnej veci bolo už raz právoplatne rozhodnuté v zmysle uvedených rozsudkov a tieto sú pre žalovaného záväzné. Žalobca nepredložil k predmetným zmluvám platné územné rozhodnutie. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Sžo/82/2010 zo dňa

23.06.2010, kde je uvedené stanovisko ohľadom zriadenia záhradkárskej osady.

Žalovaný zastáva názor, že neboli splnené podmienky podľa § 2 ods. 1, § 2 ods. 2, § 3 ods. 1, § 6 písm. a/, b/ a § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. a správne konanie bolo zastavené, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho začatie. Z vyššie uvedených dôvodov sa žalovaný domáhal, aby odvolací súd rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S/174/2012-114 zo dňa 25.10.2013 potvrdil.

IV.

Ďalší účastníci konania O. K., W. X. a T.A. vo svojom vyjadrení k odvolaniu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 4S/174/2012-114 zo dňa 25.10.2013, doručenom krajskému súdu dňa 27.01.2014 uviedli, že rozhodnutie krajského súdu je vecne správne a založené na spoľahlivo zistenom skutkovom stave veci ako aj správnom právnom posúdení. Poukázali na § 9 ods. 1 a 3 zákona č. 123/1975 Zb. a uviedli, že akákoľvek organizácia, vrátane poľnohospodárskeho družstva musela uzatvoriť za účelom prenechania práva dočasného užívania poľnohospodárskej pôdy najsť zmluvu podľa tohto zákona. Ako bolo preukázané v správnych konaniach, ako aj v konaní pred súdmi, takáto zmluva, spĺňajúca požiadavky tohto zákona nikdy uzatvorená nebola.

Účastníci poukázali na nezrovnalosti medzi textami listín predkladaných zo strany žalobcu a listín archivovaných u dotknutých subjektov a osobitne zdôraznili, že v čase uzatvárania zmlúv (v roku 1976) žalobca ako právny subjekt neexistoval, nakoľko jeho ustanovujúca schôdza sa konala 26.04.1988. Predmetné parcely užívané členmi žalobcu mali vzniknúť rozčlenením pôvodnej parcely 800/2 na jednotlivé parcely čísiel 217 a to na základe geometrického plánu z mája 1991. Zmluva zo dňa 30.11.1976 preto nemôže predstavovať právny základ na užívanie parcel 217 a 235.

Účastníci poukázali na § 9 ods. 4 zákona č. 123/1975 Zb. a uviedli, že nebolo preukázané, že by niekedy takýto súhlas udelený bol. Absencia súhlasu Okresného národného výboru ako podmienky platnosti zmluvy, vyplynula aj zo stanoviska prokuratúry, ako aj Miestneho úradu Jarovce a jeho listov zo dňa 13.08.2001, 15.10.2001 ako aj 15.11.2011.

Ďalej je podľa účastníkov nepochybné, že sú žalobou napádaným rozhodnutím priamo dotknutí a majú postavenie účastníkov správneho konania a súdneho konania, čo vyplýva najmä z listov vlastníctva. Žalobca opomína, že vzájomné vzťahy medzi nimi boli predmetom viacerých konaní, pričom v týchto konaniach bola riešená otázka titulu užívania nehnuteľností vo vlastníctve účastníkov konania. V súlade s reštitučným zákonom č. 229/1991 Zb. sa správny orgán mal vysporiadať s tým, či nebráni vydaniu vlastníckeho práva v rámci reštitúcie zákonná prekážka, ktorou by okrem iného bola aj existencia legálne zriadenej záhradkárskej osady. V správnych konaniach však správne orgány konštatovali, že na záhradkárku osadu sa nevzťahuje postup podľa zákona č. 64/1997 Z.z., nakoľko nebola zriadená legálne. Obdobnú skutočnosť zistila aj Okresná prokuratúra Bratislava V, ktorá po posúdení právnej situácie (Pd 4018/97-34 zo dňa 02.10.1997 a Pd 4020/97-6 zo dňa 03.10.1997) uviedla, že záhradkársku osadu nemožno považovať za záhradkársku osadu zriadenú podľa zákona č. 64/1997 Z.z. Už v týchto posúdeniach sa objavujú právne argumenty, opakovane potvrdené v následných súdnych rozhodnutiach, ako aj v žalobou napádanom rozhodnutí. Ani správny orgán v rámci reštitúcií, ani šetrenie prokuratúry však nezistilo, že by žalobca mal užívať dotknuté parcely oprávnené a že by na pozemkoch vznikla záhradkárska osada.

Záhradkárska osada musela mať svoj podklad v územnoplánovacích dokumentoch a užívanie pozemkov na tento účel muselo vyplývať z územného plánu, tak ako to vyplýva aj z napádaného rozsudku Krajského súdu v Bratislave. Je zrejmé, že takýto územnoplánovací podklad na zriadenie a existenciu žalobcu ako záhradkárskej osady neexistuje a v doterajších konaniach ani predložený nebol. Uznesenie Národného výboru Hlavného mesta SR Bratislavy č. 276 takýmto územnoplánovacím podkladom byť nemôže a navyše uznesenie bolo vydané až v roku 1983, teda po začatí užívania pozemkov. Rozhodnutie hlavného mesta SR z januára 1999 o zmene využitia parcel číslo 215 a 235 na záhradkárske účely a legalizáciu využitia parcely č. 217 nenadobudlo právoplatnosť a teda neexistuje rozhodnutie o využití

územia na záhradkárske účely ako základný predpoklad vzniku záhradkárskej osady. Zrušením rozhodnutia ÚPA 361-331/90 zo dňa 29.01.1990 rozhodnutím Úradu životného prostredia Hlavného mesta SR Bratislavy zo dňa 25.06.1994 č. ÚR 852-3256/93 odpadli akékoľvek podklady na existenciu žalobcu ako záhradkárskej osady. Žalobca nemôže odvodzovať svoje oprávnenia zo zrušeného rozhodnutia a takéto rozhodnutie nebolo ani spôsobilé vyvolať žiadne právne účinky.

Účastníci konania poukázali na § 9 ods. 4 zákona č. 123/1975 Zb., § 47 ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka a uviedli, že žalobca začal užívať pozemky svojvoľne bez právne relevantnej zmluvy od roku 1980. Následne opísali účastníci konania jednotlivé konania pred súdmi, a to rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č.k. 14C/509/1999-251 zo dňa 18.03.2004, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/161/2004-277 zo dňa 25.11.2004, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 2Cdo/7/2006 zo dňa 28.03.2006, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava V č.k. 24C/507/1999-145 zo dňa 05.05.2004, rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/303/2005-223 zo dňa 01.02.2007, ako aj podnety Pd 4018/97-34 zo dňa 02.10.1997 a Pd 4020/97-6 zo dňa 03.10.1997. V rámci týchto konaní bolo preukázané, že na pozemkoch parc.č. 215, 217 a 235/1 v k.ú. O. nevznikla žiadna záhradkárska osada v súlade s ustanovením § 22 ods. 3 zákona č. 229/1991 Zb., § 2 ods. 1, § 3 zákona č. 64/1997 Z.z. a ani § 9 ods. 3 zákona č. 123/1975 Zb. Vzhľadom na súčasný územný plán bolo rovnako preukázané, že pozemky majú charakter stavebných pozemkov a tieto sa nachádzajú v bezprostrednej blízkosti zastavanej časti obce. Je nutné podotknúť, že časť členov žalobcu pozemky vypratala a odovzdala ich vlastníkom pozemkov, čím uznali ich nároky. V tejto súvislosti účastníci konania poukázali na Ústavu SR a najmä na právo garantované ústavou a to právo vlastniť majetok a právo na jeho ochranu.

Na základe vyššie uvedených skutočností sa účastníci konania v 1. až 3. rade domáhali, aby odvolací súd rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave potvrdil.

V.

Ďalší účastník konania - Hlavné mesto SR Bratislava vo svojom stanovisku doručenom Krajskému súdu v Bratislave dňa 03.02.2014 uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave, nakoľko rozhodnutie je vydané v súlade so zákonom č. 229/1992 Zb. Krajský súd zameral svoje šetrenie a posudzovanie na preukázanie oprávnenosti žalobcu domáhať sa postavenia zriadenej záhradkovej osady. Zákon č. 229/1991 Zb. ustanovuje, že po dátume 01.10.1976 sa vždy pri zmene využitia určitého územia vyžadovalo územné rozhodnutie vydané príslušným štátnym orgánom. Ak žalobca nesplnil zákonné predpoklady pre vznik záhradkovej osady na určitom území, nemôže sa s úspechom domáhať vysporiadania vzťahov k pozemkom v k.ú. O.. V rámci správneho konania dospel správny orgán k názoru, že záhradková osada legálne nevznikla a preto konanie v celom rozsahu zastavil. S uvedeným názorom sa Hlavné mesto SR - Bratislava stotožnilo a domáhalo sa, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdilo.

VI.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 250ja ods. 2 O.s.p., keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 211 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 11 ods. 1 písm. e/ zákona č. 229/1991 Zb. pozemky alebo ich častí nemožno vydať v prípade, že na pozemku bola zriadená záhradková alebo chatová osada, botanická záhrada a arborétum zamerané na záchranu a zachovanie genofondu alebo les určený na lesný výskum alebo ak pozemok slúži výlučne

na vypestovanie nových šľachtiteľských odrôd a semenných sadov lesných drevín.

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 84/1958 Zb. o územnom plánovaní v znení účinnom do 30.09.1976 pre riešenie jednotlivých otázok v odbore územného plánovania vydávajú výkonné orgány kompetentných národných výborov územné rozhodnutia. V územných rozhodnutiach sa určujú podmienky pre projektovú prípravu stavieb a pre vykonávanie požadovaných zmien v území prípadne pre ochranu dôležitých záujmov v území.

Podľa § 32 písm. b/ zákona č. 50/1976 Zb. účinného po 01.10.1976 umiestňovať stavby, meniť využitie územia a chrániť dôležité záujmy v území možno len na základe územného rozhodnutia, ktorým je rozhodnutie o využití územia.

Zákon č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim podľa § 1 ods. 1 upravuje

- a) užívanie pozemkov v zriadených záhradkových osadách na základe nájomného vzťahu zriadeného týmto zákonom,
- b) postup obvodných pozemkových úradov, vlastníkov pozemkov v zriadených záhradkových osadách (ďalej len „vlastníci“), nájomcov a užívateľov pozemkov v zriadených záhradkových osadách a Slovenského pozemkového fondu v konaní o pozemkových úpravách podľa osobitného predpisu (ďalej len „konanie“) na účely vyporiadania vlastníctva k pozemkom v zriadených záhradkových osadách.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim, nájomcom alebo užívateľom pozemkov v zriadenej záhradkovej osade (ďalej len „užívateľ“) sa rozumie člen záhradkárskej organizácie, ktorý na základe zmluvy so záhradkáskou organizáciou alebo poľnohospodárskou organizáciou, alebo inou organizáciou tieto pozemky obhospodaruje a užíva tieto pozemky, ktoré slúžia všetkým členom záhradkárskej organizácie, najmä pozemky, na ktorých sú vybudované prístupové cesty, spoločné hygienické, rekreačné a iné prevádzkové zariadenia (ďalej len spoločný pozemok).

Podľa § 6 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim, účastníkmi konania sú

- a) užívatelia,
- b) záhradkárska organizácia,
- c) vlastníci,
- d) Slovenský pozemkový fond.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. o užívaní pozemkov v zriadených záhradkových osadách a vyporiadaní vlastníctva k nim, konanie sa začína na návrh nadpolovičnej väčšiny užívateľov, ktorí užívajú nadpolovičnú výmeru plochy a prislúchajúci podiel z výmery spoločných pozemkov a ktorí preukázali, že vlastníci odmietli k týmto pozemkom uzavrieť kúpnu zmluvu s návrhom ceny najmenej vo výške náhrady uvedenej v § 11 alebo že vlastníci sa k návrhu kúpnej zmluvy nevyjadrili v lehote podľa odseku 2.

Podľa § 30 ods. 1 písm. a/ Správneho poriadku správny orgán konanie zastaví, ak zistí, že ten, kto podal návrh na začatie konania, nie je účastníkom konania a nejde o konanie, ktoré môže začať správny orgán.

Z administratívneho spisu vyplynulo, že Obvodný pozemkový úrad v Bratislave dňa 05.04.2012 vydal rozhodnutie pod zn.: 0114/12/1328/12/LVY v ktorom rozhodol vo veci požiadavky žalobcu o vyporiadanie vlastníctva pozemkov Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov (ďalej len „ZO SZZ 05-07 Pohraničník“), katastrálne územie O. v zmysle ust. § 30 ods. 1 písm. a/ v spojení s ust. § 46 zákona č. 71/1967 Zb. tak, že konanie zastavil. Z odôvodnenia vyplýva, že navrhovatelia vo svojom návrhu uviedli, že Základná organizácia (ďalej len „ZO“) bola zriadená na pozemkoch tvoriacich parcelu číslo 217 v kat. území O.. Zo strany užívateľov bola realizovaná snaha o majetkové vysporiadanie predmetných pozemkov, zaslaním návrhu kúpnych zmlúv vlastníkom a to v dňoch 14.11.2008 a

29.12.2008. Tieto návrhy však neboli nimi akceptované a preto podávajú návrh na začatie konania v zmysle § 7 ods. 1 cit. zákona. Z obsahu uvedeného rozhodnutia v zásade vyplýva, že ZO nebola uznaná ako aktívne legitimovaný subjekt na podanie návrhu z toho dôvodu, že žalovaný Obvodný pozemkový úrad v danom prípade záhradkovú osadu neuznal za legitímne zriadenú s poukazom na vyjadrenia generálneho prokurátora ako aj Ústavného súdu SR v náleze PL. ÚS 17/2000 zo dňa 30.05.2001. V zmysle citovaných judikátov resp. zákonných ustanovení t.j. (§ 32 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku - stavebný zákon) bolo potrebné aby ZO bola legálnym spôsobom vybudovaná ako záhradková osada. Dané rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím Krajského pozemkového úradu v Bratislave dňa 08.06.2012 pod sp.zn. 886/111/2012.

Ďalej bolo zistené, že ZO SZZ 05-07 Pohraničník vznikla na ustanovujúcej schôdzi dňa 26.04.1988. Listom značky 491/2000 zo dňa 10.03.2000 to potvrdil tajomník RV SZZ.

Dňa 30.11.1976 bola uzavretá zmluva o prenechaní pozemku do dočasného užívania spoločenskej organizácii medzi Jednotným roľníckym družstvom Dunaj v Bratislave, v Rusovciach a Základnou organizáciou Slovenského ovocinárskeho a záhradkárskoho zväzu v Bratislave, v Jarovciach v zmysle § 40 písm. c/ zákona č. 122/1975 Zb. v spojení s ustanovením § 9 zákona č. 123/1975 Zb. a ust. § 37 zákona č. 122/1975 Zb. na dobu od 01.01.1977 do 31.12.1990.

Dňa 03.07.1989 bola uzavretá zmluva o prenechaní pozemku do užívania na záhradkárске účely medzi Miestnymi národným výborom Jarovce a Slovenským zväzom záhradkárov ZO číslo 05-07 Pohraničník Jarovce bez uvedenia v zmysle ktorého platného právneho predpisu, na obdobie od 01.01.1990 na časť neurčitý. Predmetom zmluvy bol pozemok na parcele číslo 215 a 217 vo výmere 29 343 m².

Následne potom dňa 03.11.1989 bola uzavretá zmluva o prenechaní pozemku do dočasného užívania na Záhradkárске účely - využitie medzi Jednotným roľníckym družstvom Dunaj v Bratislave - v Rusovciach a Slovenským zväzom záhradkárov ZO č. 05-07 Pohraničník Jarovce bez uvedenia v zmysle ktorého platného právneho predpisu, od 01.12.1989 do 31.12.2010, pričom predmetom zmluvy bol pozemok na parcele číslo 235/1 vo výmere 3,5331 ha.

V administratívnom spise sú založené rozhodnutia príslušných súdov ako aj prokuratúry, pričom tak ako to už uviedol žalobca resp. žalovaný ich rozhodnutia sú v právnom posúdení otázky legálneho zriadenia záhradkovej osady ZO SZZ 05-07 Pohraničník diametrálne odlišné. Z listov vlastníctva sú preukázané vlastnícke práva pribratých - ďalších účastníkov konania k predmetným pozemkom, pričom nebolo zistené, že by členovia žalobcu ako ZO užívali predmetné parcely oprávnene a že by na uvedených pozemkoch vznikla v súlade s ust. § 3 zákona č. 64/1997 Z.z. záhradkárska osada.

VII.

V odvolacom konaní Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok krajského súdu č.k. 4S/174/2012-114 zo dňa 25.10.2013, v spojení s opravným uznesením č.k. 4S/174/2012-148 zo dňa 11.11.2014, ktorým žalobu na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 886/111/2012 zo dňa 08.06.2012 zamietol a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu najvyšší súd s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil, lebo je vo výroku vecne správny, avšak z iných dôvodov.

Zákon č. 64/1997 Z.z. v ustanovení § 7 ods. 1 špecifikuje subjekt, ktorý ako jediný môže podať návrh na začatie konania vo veci vysporiadania vlastníctva k pozemkom v záhradkovej osade. Takýmto subjektom sú len užívatelia pozemkov a to za splnenia ďalšieho predpokladu, že ide zároveň o nadpolovičnú väčšinu užívateľov, ktorí užívajú nadpolovičnú výmeru plochy a prislúchajúci podiel z výmery spoločných pozemkov a ktorí preukázali, že vlastníci odmietli k týmto pozemkom uzavrieť

kúpnu zmluvu. Pojem „užívateľ“ je definovaný v § 2 ods. 2 zákona č. 64/1997 Z. z. tak, že užívateľom pozemkov v zriadenej záhradkovej osade sa rozumie člen záhradkárskej organizácie, ktorý na základe zmluvy (tzv. „malá zmluva“) so záhradkárskou organizáciou alebo poľnohospodárskou organizáciou, alebo inou organizáciou tieto pozemky obhospodaruje a užíva tie pozemky, ktoré slúžia všetkým členom záhradkárskej organizácie.

Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že v tejto veci návrh na začatie administratívneho konania podľa § 7 ods. 1 zákona č. 64/1997 Z.z. užívateľa nepodali. Návrh podala Základná organizácia Slovenského zväzu záhradkárov 05-07 „Pohraničník“, Bratislava - Jarovce, zastúpená Mgr. J. J. - predsedom ZO SZZ, ktorá dňa 29.12.2008 splnomocnila JUDr. Jozefa Matkovčika, advokáta, so sídlom Vazovova 9/B Bratislava, aby podal návrh na začatie konania podľa zákona číslo 64/1997 Z.z.

Zákon číslo 64/1997 Z.z. v ustanovení § 7 špecifikuje subjekt, ktorý môže podať návrh na začatie konania vo veci pozemkov v záhradkovej osade za predpokladu, že ide o legálne zriadenú záhradkovú osadu.

Gramatickým a logickým výkladom ustanovenia § 2 ods. 1 zákona číslo 64/1997 Z.z. nemožno totiž podľa názoru odvolacieho súdu dospieť k inému záveru ako k tomu, že návrh na začatie konania mohli podať len užívatelia. Je pravdou, že účastníkmi samotného konania podľa § 6 ods. a/ a b/ citovaného zákona sú užívatelia aj záhradkárska organizácia, ale podľa § 7 ods. 1 sa konanie začína výlučne len na návrh nadpolovičnej väčšiny užívateľov, ktorí užívajú nadpolovičnú výmeru plochy, ktorí ako jediní sú aktívne legitimovanými subjektmi.

Podľa názoru odvolacieho súdu nebola splnená uvedená zákonná podmienka na podanie návrhu na začatie konania a preto je možné ustáliť, že neboli splnené podmienky na začatie administratívneho konania, keďže z návrhu nie je zrejmé, ktorí užívatelia žiadali uzavrieť kúpne zmluvy a rovnako, ktorí konkrétni užívatelia súhlasili s podaním návrhu na začatie konania v tejto veci pred správnym orgánom, pretože plná moc pre JUDr. Matkovčika je podpísaná len predsedom ZO SZZ Mgr. J. J.. Splnomocnenia jednotlivých užívateľov pre Mgr. J. J., aby splnomocnil JUDr. Jozefa Matkovčika sa v administratívnom spise nenachádzajú. Z obsahu administratívneho spisu odvolací súd ďalej zistil, že z návrhu na začatie správneho konania zo dňa 30.12.2008 nevyplyva, ktoré konkrétne pozemky majú byť predmetom konania, resp. ku ktorým vlastníci pozemkov odmietli uzavrieť kúpnu zmluvu s užívateľmi záhrad a absentujú tiež spomínané plné moci jednotlivých užívateľov pre predsedu ZO SZZ A.. Rovnako z obsahu samotného návrhu nevyplyva, že by ho podali samotní užívatelia sporných parciel.

S poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. rozsudok sp.zn. 1Sžr/40/2013 zo dňa 10. júna 2014) senát najvyššieho súdu dodáva, že nesplnenie podmienok podľa § 7 ods. 1 zákona číslo 64/1997 Z.z. (nedostatky návrhu) nemôžu byť v priebehu správneho - reštitučného konania (a teda ani v rámci súdneho prieskumu zákonnosti) konvalidované.

Preto rozhodujúcou otázkou v odvolacom konaní nebolo, či predmetná záhradkárska osada vznikla legálne, alebo nelegálne, ale bola to otázka splnenia zákonných podmienok na začatie samostatného správneho konania. Keďže ide o určitý druh reštitučného konania, zákon stanovil prísnejšie podmienky na začatie konania, ako je to stanovené v správnom konaní. Tým, že navrhovateľ alebo osoba, ktorá sa domnieva, že je vo veci oprávnená, zákonom stanovené kritériá nesplní, nie je možné podľa právnej úpravy, umožniť jej prípadnú reparáciu návrhu. Naviac návrhy na začatie tohto druhu konania podľa zákona č. 64/1997 Z.z. bolo možné podať len do 31.12.2008. Na návrhy podané po tejto lehote sa zo zákona neprihliada (§ 18 ods. 7 citovaného zákona).

S poukazom na uvedené, ako i obsah pripojeného administratívneho spisu, dospel odvolací súd k záveru, že odvolaniu žalobcu nebolo možné už v tomto štádiu konania priznať úspech. Ani prípadnou zmenou rozsudku krajského súdu a zrušením žalobou napadnutých rozhodnutí, by užívatelia pozemkov v predmetnej záhradkovej osade, v novom konaní, nemohli dosiahnuť priaznivejší výsledok a to práve z dôvodu nemožnej konvalidácie väd návrhu aj pre uplynutie prekluzívnej lehoty na podanie návrhu.

K pribratým ďalším účastníkom konania odvolací súd uvádza, že vlastníci majú právo na ochranu svojho vlastníckeho práva garantovaného Ústavou SR. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR druhá veta vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. V zmysle § 123 Občianskeho zákonníka vlastníč je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníč má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov žalobcu vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby vyhovel odvolaniu žalobcu.

Vychádzajúc z uvedeného a s ohľadom na to, že vznesené odvolacie námietky neboli spôsobilé na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi a ďalším účastníkom náhradu trov konania nepriznal, keďže žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a žalovanému a ďalším účastníkom náhrada trov konania zo zákona neprislúcha.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.